

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fő utca 5-7. Telefon: 159-490

mti belső hírek

1973. január 6.

bb 1. megemlékezések petőfiről a baráti szocialista országokban -
a petőfi-évforduló ünnepein részt vett külföldi delegációk
nyilatkozatai

i nn/gk/ny -cz

1973. január 6.

a petőfi sándor születésének 150. évfordulója alkalmából
sorra került ünnepi rendezvényekre számos delegáció érkezett ha-
zánkba a baráti szocialista országokból. itt-tartózkodásuk során
azzal a kérdéssel kereste föl őket náda györgy, az mti munkatár-
sa, hogy országukban hogyan, milyen rendezvényekkel, kiadványok-
kal emlékeznek meg a forradalmár magyar költő évfordulójáról.

bolgár népköztársaság: nikolaj hrisztov,
----- a szeptemvri című
folyóirat főszerkesztő-helyettese:

- petőfi sándor költészete, forradalmisága különösen ér-
tékes és rokonszenves a bolgár nép, a bolgár kultúra és iroda-
lom számára. petőfi a mi nagy költőnk, hrisztov botev igazi test-
vére. botev, aki ugyancsak költő és forradalmár volt egy személy-
ben, alig 27 éves korában halt hősi halált és neve, hőstettei-
akárcsak petőfié - népünk tudatában szintén legendává nőttek.
ezzel magyarázható, hogy a magyar forradalmár költő élete és köl-
tészete nem véletlenül keltett és kelt népünk körében rendkívü-
li csodálatot. műveit még a török iga lerázása előtti években, 1872-ben
lefordították bolgár nyelvre, egyik első tolmácsolója ivan va-
zov, a bolgár irodalom nagy klasszikusa volt, majd egy másik je-
les költő, pencso szlavejkov tolmácsolta petőfi műveit nyelvün-
kön, s egy tanulmányt is közreadott munkásságáról. századunk el-
ső éveiben nyomtatták ki emanuil popelimitrov fordításában „az
apostolt,,. jó néhányat fordított le bolgárra petőfi versei kö-
zül a fasiszták által meggyilkolt forradalmár költő, geo milev
is. /folyt köv/.

-1-

16

bb 1. / megemlékezések.....1.folyt/ny

természetesen petőfi művei különösen a szocialista építés megkezdése után jutottak el egyre szélesebb tömegekhez. nehéz lenne ma már felsorolni az egyre sokasodó petőfi-tolmácsolókat, közülük az első helyen szeretném megemlíteni nevén sztyepanovát, atanasz dalcsevet, nino nikolovot és georgi krumovot.

- bulgáriában ezekben a napokban irodalmi kiadványaink számos petőfi-tanulmányt, a költő verseinek új fordításait közlik, ilyen megemlékezésekkel találkozhatunk a szeptemvri, a plamale, a literatüren front, a narodna kultura és számos más lap hasábjain. nemrég adtunk ki petőfi címmel csavdár dobrev és sipos támas szerkesztésében egy könyvet petőfiről, amely a költő verseit tartalmazza és tanulmányokat közöl költészetéről lubomir sztojanov akadémikus, petár livekov akadémikus, petár szlavinszki és mások tollából. ebben a kötetben található „ az apostol, új fordítása is, amelyet georgi krumov készített. a zseniális magyar költő születésének évfordulójáról megemlékezik a jövőben a bolgár írók szövetsége, a bolgár tudományos akadémia, a sajtó, a rádió és a televízió is.

jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság: dr. jure kastelan

költő, a zágrábi tudományos akadémia levelező tagja:

- a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságban ugyancsak napirenden szerepel a petőfi-évforduló méltó megünneplése. a jugoszláv tudományos akadémia kiállítást rendez zágrábban, amely fényképek és más dokumentumok segítségével követi nyomon petőfi életutját, munkásságát, különös tekintettel horvátországi tartózkodása emlékeire, valamennyi iskolánkban sor kerül a nagy magyar klasszikus emlékének felidézése.

- a vajdaságban petőfi-emlékbizottság alakult, amelynek az a fő feladata, hogy az évforduló eseményeit koordinálja és szervezze. eddig két jugoszláv kiadó közös összefogással megjelentette petőfi verseinek egyik legreprezentatívabb válogatását a legjobb műfordítók tolmácsolásában. a kötet érdekessége, hogy alapos, átfogó bibliográfiát is tartalmaz, amely valamennyi szerb és horvát nyelven megjelent petőfi-művet felsorol. a központi ünnepségekre januárban kerül sor újvidéken. az elképzelések szerint az itt élő hat nép nyelvén szólalnak majd meg a legszebb petőfi-költemények. a hungarológiai intézet az újvidéki egyetem magyar tanszékével együttműködve tudományos értekezletet szervez neves irodalomtörténészek közreműködésével, s az itt elhangzott előadásokat később kötet formájában is megjelentetik.

-2-

bb 1. / megemlékezések....2.folyt/ny

az újvidéki kiadvállalat az évfordulón petőfi szerb, horvát és szlovén nyelvre lefordított műveiből rendez könyvkiállítást. javában folynak az emlékszületek a petőfi nevet viselő elemi iskolák találkozóinak megszervezésére is. a szabadkai „ életjel, „ című élő irodalmi ujsági petőfi-különszámmal jelentkeznek, de megemlékeznek a nagy költőről a fennállásának 100. évfordulóját ünneplő szabadkai népkör is. az újvidéki forradalom múzeumában pedig emlékszübet rendeznek be azoknak a partizánosztagnak az emlékeiből, amelyek petőfi nevet viselték a második világháborúban. az újvidékiek ugyanakkor részt vesznek abban a petőfiről szóló nemzetközi vetélkedőben is, amelyet a magyar rádió szervez az évforduló tiszteletére.

Lengyel népköztársaság: waclaw sadkowski író,
----- a lengyel
írószövetség képviselője:

- Lengyelországban az évforduló méltó megünneplésére külön petőfi-emlékbizottság alakult jaroslaw iwaszkiewicz lenin-díjas író, költő elnöklétével. a lengyel írószövetségben a közeljövőben nagyszabású irodalmi estet tartunk és megjelentetjük legjobb költőink fordításában petőfi válogatott költeményeit. petőfi sándor nevét veszi fel egy varsói, egy krakkói és egy wroclawi iskola is. ezenkívül számos irodalmi estet tartunk a lengyelországi kulturházakban, művelődési otthonokban, ifjúsági klubokban is, s külön ünnepségeket szervezünk az iskolákban és gimnáziumokban az ifjúság számára.

- a legnagyobb varsói kiadók ünnepi kiadványokkal emlékeznek meg petőfi sándor születésének 150. évfordulójáról. ekkor lát napvilágot az a reprezentatív antológia is, amely a magyar irodalom lírai termésének javát fogja össze, s ebben vezető helyet biztosítunk természetesen petőfi sándornak. több irodalmi, világirodalmi folyóirat - a literatura na swiecie-vel az élen - petőfi-emlékszámot közöl. ez utóbbinak a márciusi száma lesz petőfi-emlékszám. ebben a. sieroszewski tollából elemző, alapos tanulmányt közlünk a költőről és részleteket bocsátunk közre a költő utileveleiből, verseiből.

/folyt köv/

-3-

16

bb 1. / megemlékezések.....3.folyt/ny

német demokratikus köztársaság: dr. gerhardt steiner
----- professor,
az ndk tudományos akadémiájának munkatársa, petőfi-kutató:

- a német demokratikus köztársaságban arra használjuk fel petőfi sándor születésének 150. évfordulóját, hogy méltó alkalmat teremtsünk a költő-forradalmár életművének alaposabb megismertetésére, fölfedeztetésére, műveinek népszerűsítésére és terjesztésére. ebből a célból az ndk kulturminisztériuma és művészeti akadémiaja január 30-án a berlini állami operaház apollo-termében ünnepi emlékülést rendez. ezen dr. gerhardt steiner professor, irodalomtörténész és petőfi-kutató mond ünnepi beszédet, a berlini állami könyvtár előcsarnokában a budapesti petőfi irodalmi muzeummal együttműködve kiállítást rendezünk petőfi életéről és munkásságáról.

- a berlini humboldt-egyetem és a berlini magyar kulturális központ közös szervezésében kollokviumra kerül sor petőfi költészetének nemzetközi időszerűségéről és eszméinek hatásáról az ndk-ban. illyés gyula petőfi-könyve után, amely 1971-ben jelent meg nálunk, az idén, a petőfi-évben az aufbau-kiadó és a corvina közös gondozásában átfogó válogatás jelenik meg a magyar lírikus legszebb verseiből a világirodalmi könyvtár című reprezentatív és népszerű sorozatában. a hagyományokban gazdag, tekintélyes insel-kiadónál lipcsében kétkötetes művet nyomtatnak ki petőfiről az insel-könyvtár sorozatban.

román szocialista köztársaság: dr. mircea zaciú
----- professor, irodalomtörténész:

- romániában pártunk központi bizottsága határozatot hozott a petőfi-évforduló megünneplésére. ennek szellemében az év elején bukarestben ünnepi, nagygyűlést tartanak, de hasonló rendezvényekre kerül sor kolozsvárott, iasiban, temesváron, ploestiben, segesváron és világosnál is. a román kiadók külön tervet dolgoztak ki az évfordulóra. a legnépszerűbb kiadványsorozatban, a mindenki könyvtárban - amely több mint százezer példányban lát napvilágot - adta ki a minerva kiadó petőfi verseinek válogatását eugen jebeleanu fordításában. a kriterion-kiadó gondozásában adtuk közre illyés gyula petőfi-könyvét és dávid gyula „petőfi erdélyben”, című, kitűnően illusztrált tartalmas monográfiáját, amely petőfi életének fontos erdélyi eseményeit követi nyomon és foglalja össze gondos dokumentációval. a kolozsvári dacia-kiadó nyomtatja ki stefan octavian josif klasszikus költemény fordításában „ az apostolt”, de petőfi-kiadványt ad ki még az eminescu-, a minerva-és a dacia-kiadó is.
/folyt köv/ -4-

bb 1. / megemlékezések.....4.folyt/ny

- petőfi születésének 150. évfordulója alkalmából valamennyi romániai lap megemlékezéseket közöl petőfiről, irodalmi összeállításokban méri fel a magyar forradalmár lírikus szerepét, jelentőségét a román költészetben. ugyanakkor számos új petőfi-fordítás is napvilágot lát, a sort a romania literara nyitja meg, amely első számát petőfi emlékének szenteli, de a továbbiakban írószövetségünk valamennyi lapja tiszteleg petőfi emléke előtt.

szlovák szocialista köztársaság: jan rob poničan
----- nemzeti-díjas
művész:

- szlovákiában már a petőfi-év előtt megkezdődtek az ünnepi megemlékezések a nagy magyar forradalmár költőről. tavaly jankó kral születésének 150. évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi szemináriumon - selmecbányán, ahol maga petőfi is tanult - arról folyt az eszmecsere, miben jelentkezik életükben, művészetükben a párhuzamosság. a konferencia számos fontos kérdést tisztázott mind a magyar, mind pedig a szlovák irodalom vonatkozásában.

- pozsonyban január 8-án nagygyűlés rendezünk, amelyre meghívtuk a magyar írószövetség elnökét, darvas józsefet is, és áprilisban ugyancsak megemlékezünk petőfiről magyar delegáció jelenlétében. az évforduló tiszteletére számos kiadványt is megjelentetünk. a tatran kiadó jan smrek fordításában bocsátja közre petőfi verseit és emil boleslav lukac tolmácsolásában „ az apostolt”, írószövetségünk ajánlására ugyancsak a tatran kiadó vállalat foglalkozik azzal a gondolattal is, hogy kötetben jelentesse meg petőfi szlovákra lefordított valamennyi versét, egyetlen antológiában vonulassa fel mindazokat, akik feladatuknak tekintették a nagy magyar forradalmár lírikus tolmácsolását.

szovjetunió: m.k. lukonyin költő,
----- a szovjet írószövetség titkára:

- a szovjetunióban 1973. február 19-e és március 4-e között nagyszabású ünneppsorozatot rendezünk, amelyre magyar delegációt is meghívtunk.

/folyt köv/

-5-

10

10

bb 1. / megemlékezések.....5.folyt/ny

február 20-án a moszkvai csehov muzeumban a szovjetunió központi irodalmi muzeuma és a petőfi irodalmi muzeum közös szervezésében petőfi-emlékkiállítás nyílik. ugyanezen a napon este az írók központi házában emlékesttel tisztelgünk petőfi sándor em-ber, költői nagysága előtt. az est szereplői azok a költők lesznek, akik a szovjetunió népeinek nyelvén tolmácsolták petőfi műveit, így: ott lesznek a költő orosz, gruz, ukrán, moldvai, belorusz, észt, azerbajdzsán, örmény, kirgiz, türkmén, lett fordítói, valamint a magyar küldöttség tagjai. ebből az alkalomból az írók központi házában előcsarnokában kiállítás is nyílik petőfi életéről és munkásságáról, illetve petőfinek a szovjetunió népei nyelvén megjelent köteteiből. ekkor mutatják be a „ föltámadott a tenger„ című régebbi magyar filmet és egy új, petőfiről szóló produkciót.

- február 21-én délelőtt a csehov muzeum kongresszusi termében tudományos ülészak nyílik „ petőfi és a világkultúra„ címmel a szlavisztikai és a balkánisztikai intézet, a gorkij világ-irodalmi intézet és a szovjet írók szövetségének rendezésében. előreláthatólag a kétnapos tanácskozáson mintegy 20 irodalomtörténész, író és műfordító szólal fel.

- hasonló ünnepi rendezvényeket, emlékesteket tervezünk gruziában, ukránban, moldáviában és észtországban is. a szovjetunióba látogató petőfi-delegáció tagjai jelen lesznek az üzemekben, gyárakban, intézményekben sorra kerülő ünnepségeken is és vendégül látja őket a szovjet rádió és televízió. ebben a periódusban számos irodalmi folyóirat, köztük olyan rangos fórumok, mint a znamja, az innostrannaja literatura, a novij mir, a voproszi literaturai és mások ünnepi összeállításokat, versfordításokat, megemlékezéseket közölnek petőfi sándor születésének 150. évfordulója alkalmából./mti/

10
-6-

bb 2. egyenruhát kapnak a mezőgazdasági pilóták

vid ká bh -cz

1973 január 6.

a budaörsi repülőgépes növényvédő állomáshoz tartozó pilóták első ízben egyenruhát kapnak, amely acélkék színű nyári- és téli öltönyből, sapkából, valamint átmeneti kabátból áll. január végéig több mint száz gépvezető részére készül el a divatos öltözet. az egyenruha ujján „ v„ alakú aranycsikok jelzik az osztálybasorolást és megkülönböztető jelzések a törzsgárda tagságot. a legalább tíz éve dolgozó elsőosztályú pilóta egy széles és egy keskeny aranypaszomány viselésére jogosult. az állomás címerével ellátott egyenruha használata fokozott összetartozásra és fegyelmet magatartásra is ösztönzi viselőit, akiknek száma a mezőgazdasági növényvédő repülőgépek és helikopterek számának gyarapodásával egyre növekszik./mti/

..

bb 3. bontják a rákóczi uti villamos-járdaszigeteket

i don mm szó bh -cz

1973. január 6.

a rákóczi uton és a kossuth lajos utcában egymást váltják az utépítők. a feladat: a megszüntetett villamosjáratok még meglévő vágányzónáinak mielőbbi rendbehozatala, hogy a síneken is zökkenő nélkül, biztonságosan lehessen közlekedni. az utépítők a kátyukat már többhelyütt „ eltüntették„, s már hozzáláttak a villamos peronszigetek elbontásához.

a rákóczi uton a luther utcal, a kossuth lajos utcában pedig a szabadsajtó uti már nagyjából kész. a két peronszigetet elbontották, most már csak aszfalt-kiöntése van hátra. az illetékesek kérik az autósokat, hogy fokozottan ügyeljenek a biztonságos közlekedésre, különösen most, hogy síkosak, csuszósak az utak. elsősorban az astoriánál vezessenek óvatosan, körültekintően, mert a járdaszigetek közötti távolság itt a legkisebb.

a blaha lujza téri és az astoria melletti járdasziget elbontása későbbi feladat. a lépcsőfeljárókat a gyalogosok elől ideiglenesen láncsal zárták el. a két megszüntetett villamosmegállót a tervek szerint még az idén „ szanálják„, a lépcsőfeljárókat viszont meghagyják. a két feljáróban - tehát a blaha lujza téren és az astoriánál - üzleteket rendeznek majd be./mti/

10
- 7 -

bb 4. fényképek a nagyüzemi bányászkodás kialakulásának éveiből

vid ká bh -cz

1973. január 6.

a rudabányai érc- és ásványbányászati múzeum baráti körének tagjai összegyűjtik a nagyüzemi bányászkodás kialakulására vonatkozó tárgyi és írott emlékeket. a község idős bányászait felkeresve és azokkal elbeszélgetve mintegy negyven olyan régi fénykép került birtokukba, amelyek 1880 és 1912 között készültek a borsodi bányatársulat által irányított vasércbányában. ezek a sárguló fényképek nagyobb részt az akkori bányászati egyes műhelyrészeit, a lakásként használt fabarakokat és az ott élő családokat, valamint különböző munkáscsoportokat örökítettek meg. az egyik 1910-ből fennmaradt fényképen felismerték a nemrég elhunyt pécsi sándor színművész nagyapját, aki rudabányán mint szíjgyártó dolgozott. a század eleji bányászok életét bemutató érdekesebb fotókról nagyításokat készítek, amelyeket elhelyeztek a múzeum kiállító termében. a fotókat felhasználják az 1980-ban kiadandó százéves a nagyüzemi bányászat című, monográfia illusztrálására is./mti/

bb 5. negyven szőlőfajtát ,, vizsgáztatnak,, badacsonyan

vid ká bh -cz

1973. január 6.

Legalább 60 mázsa holdankénti átlagot kell elérni ahhoz, hogy gazdaságos legyen a szőlőtermelés - hangoztatják a szakemberek. a nagyobb hozamhoz nagyadagu trágyázásra van szükség, amelyet a szőlő éppen úgy meghálál, mint a szántóföldi kultúrák. a szőlőterületek talajerió visszapoltlásához azonban még nincsenek tudományosan megalapozott módszerek, optimális mutatók.

a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepén ezért a következő években széleskörű kísérletsorozatokkal kívánja meghatározni, hogy az egyes talajadottságoknál és fajtáknál milyen arányú trágyázásra van szükség. megállapítják azt is, hogy az egyes borvidékeken milyen mikroelemek hiányoznak. a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepe elsősorban csopak, somló, badacsony, balatonfüred szőlősgazdálnak kíván utmutatást adni. a badacsonyi telepen egyttal összehasonlító kísérleteket is folytatnak. negyven különböző borszőlő fajta termésének minőségét elemezték, s kiválasztották azokat, amelyek számításba jöhetnek a balaton-part történelmi borvidékein. a husz legjobb fajtát újabb vizsgálatnak vetik alá./mti/

10
- 8 -

bb 6. korszerű csomagolás, nagyobb áruválaszték - műszaki fejlesztéssel és beruházással alapozta meg az idei termelését a khv

i bé mm le bh -cz

1973. január 6.

ebben az évben újabb termékekkel bővítí választékát a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat. már az év első negyedében új, magas vitamintartalmu arckrémkülönlegességek kerülnek forgalomba; ezek mindegyike gyógynövénykivonatokat is tartalmaz. a háztartásvegyipari termékek listája is bővül: megjelenik a butorkárpit és az új szőnyegtisztító.

a várható csaknem 20 százalékos termelésnövekedést 1972-ben számottevő műszaki fejlesztéssel és beruházással alapozták meg. új svájci automatagépsorokat állítottak munkába, amelyekkel 1975-ig évi 12 millió dobozra emelik az aerosolos termékek mennyiségét. az új gépek segítségével újabb hajlakkokat, desodoráló szereket is forgalomba hozhatnak.

a khv a jövőben is nagy gondot fordít a hatékony olcsó kozmetikai szerek gyártására. ennek értelmében tavaly kezdték meg a kézbalzsam gyártását, amelynek sikerére jellemző, hogy ebben az évben tovább kell bővíteni a gyártóüzem kapacitását.

szerte a világon mind nagyobb a kozmetikai és háztartásvegyipari termékek iránti esztétikai követelmény; a termékek minőségét nemcsak az anyag összetételével, hanem megjelenési formájával is mérik, így a versenyképesség külső feltételeit is biztosítani kell. a khv tavaly állította munkába az új ndk és olasz gyártmányu fröccsöntő és flakonformáló gépeket, amelyekkel az idén már az eddiginél tetszetősebb, üvegszerűen áttátszó flakonokat gyártják./mti/

--

bb 7. hobbykertekkel az urbanizációs ártalmak ellen

vid ká bh -cz

1973. január 6.

a szabadidő minél hasznosabb eltöltését, az urbanizációs ártalmak csökkentését a hobbykert akció kiszélesítésével is elő kívánják segíteni bács-kiskun megyében. intézkedtek, hogy a nagyüzemi művelésre alkalmatlan állami tulajdonu földeket mielőbb hasznosbérbe adják. a megyében a városi és a nagyközségi tanácsok 80-100 négyszögöles kiskerteket alakítanak majd ki, lehetőleg minél közelebb a településekhez. a hobbykertek hasznosbérbe adásával elsősorban a többszintes lakónegyedekben élő munkások és alkalmazottak ilyenirányu igényeit akarják kielégíteni. az akció megvalósulásáról helységenként tájékoztatják majd a lakosságot./mti/

--

10
- 9 -

bb 8. új fészkelőhelyeken telepedett meg a császármadár a borsodi erdőkben

vid ká bh -cz

1973. január 6.

a borsodi erdőségek egyik színpompás tollazatu madara a fogoly nagyságu császármadár. a földön fészkelő, zöld-sárga-barna tollazatu madár évek óta szigorú védelem alatt áll, vadászata, befogása szigorúan tilos. korábban a bükki részeken csak létrás-tető környékén és a vesszősi részeken tanyázott, a zempléni hegyvidéken pedig rudabányácska környékén. a vadászati tilalom eredményeként most kezd ismét elszaporodni. a téli határt járó vadászok, akik az etetőket töltik fel és a sózókat gondozzák, megfigyelték, hogy a császármadár a bükk fennsíkjaírói lehuzódva, fészket rakott a bán völgyében lévő bokros, rekettyés részeken is. több mint másfélszáz új fészkelőhelyet figyeltek meg a bán völgyében./mtl/

..-

bb 9. mit ígér a televízió a jövő héten?

i nn mm szó ch -cz

1973. január 6.

január 9-én, kedden vetítik „ az utolsó öt perc, „ című magyarul beszélő olasz filmet, a főszerepben vittorio de sicaval. a hogyan képzeled...? című társasjáték - kállai istván új sorozatműsora - segítségével a nézők utazást tehetnek a jövőbe. mint a cím is ígéri, az adásban nagy szerep jut a képzelőerőnek.

január 10-én, szerdán este nálunk még mindig kapható címmel „ szezonvégi kiárusításra, „ kerül sor a televízióban, vagyis a szerkesztők a szilveszteri program után „ piacra dobják, „ maradék vidám-műsorukat.

január 11-én csütörtökön „ köszönöm, jól vagyok! „ címmel riportfilmet vetítenek. a műsor egy autószervez művezetőjének életével, munkájával, gondjaival ismerteti meg a nézőt. este a fiatal verdi munkásságát és nabucco című operájának keresztmetszetét közvetítik.

/folyt. köv./

- 10 -

10

bb 9. /mit ígér a televízió... folyt./ bh

január 12-én pénteken kerül képernyőre örkény istván négy novellájának dramatizált változata. az elbeszélések közös gondolati fonala: az emberek jó szóra, melegségre, barátságra vágyanak, még az sem érdekli őket, hogy a hívó szó milyen körülmények között hangzik el: a rendező: esztergályos károly. szereplők: sulyok mária, benkő gyula, kozák andrás, piros ildikó, kállai ferenc, bilcsi tivadar és sokan mások.

január 13-án szombaton a montparnasse 19 című francia film kerül a nézők elé a gerard philipe sorozatban, amely a művészet világába kalauzol. egy nyomorban élő, tehetséges festőművész életét tárja fel, miközben megismerteti a századelő francia fővárosának emberi és üzleti erkölcsével. gerard philipe partnere: lili palmer.

január 14-én vasárnap moliére: mizantrop című tragikomédiáját közvetítik, a madách színház előadásában, felvételtől. a szereplők: gábor miklós, márkus lászló, domján edit, psota irén, garas dezső, bálint andrás. az előadás előtt dr. váradi györgy riportja hangzik el vámos lászlóval, a darab rendezőjével./mtl/

L kámara

- 11 -

10

b) 10. kihirdették a simontornyai vár környékének rendezésére kiírt tervpályázat eredményét

i sb/mm umie c z

1973. január 6

a tolna megyei tanács, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az országos műemléki felügyelőség tavaly tervpályázatot írt ki a simontornyai vár környékének rendezésére. több mint 50 pályaművet küldtek be a tervezők. a bíráló bizottság most értékelte a beküldött munkákat.

az 55 ezer forintos első díjat kapta kovács miklós, rantal jános, palotás lajos és csikai pál alkotói közössége, a 35 ezer forintos második díjat darnyik sándor és kertész beáta közös munkája, valamint aczél gábor terve. a 25 ezer forintos harmadik díjat érdemelte ki scultéty zoltán és söröszerzsebet; p. urmóssi teréz, jeney lajos és puskás tamás; valamint font erzsébet és szmetana györgy tervezői csoportja. ezenkívül a bíráló bizottság két tizezer forintos különdíjat adott ki./mti/

bb 11. kisz védnökséggel épülnek fel pécs nagy ifjúsági létesítményei

vid/um ká cz

1973. január 6.

pécs dolgozó és tanuló kisz-fiataljai védnökséget vállaltak a iv. ötéves terv nagy ifjúsági létesítményei felett. társadalmi munkával segítik a tervezett ifjúsági ház, az ifjúsági park, a közlekedési park és a mecseki ródlipálya építését. a négy ifjúsági létesítmény közül most készült el az első: a misina lejtőjén kialakított ródlipálya. a csaknem 1100 méter hosszú és 120 méter szintkülönbségű ródlipálya építésén több mint kétezer fiatal dolgozott. a jövő télre melegedőházat is építenek az induló állomásnál.

a második ifjúsági létesítményt ez év tavaszán avatják a pécsi fiatalok: az uránvárosban épülő ifjúsági közlekedési parkot. a szaporodó gyermekbalesetek megelőzése érdekében szervezetteren tanulják és gyakorolják majd itt a gyerekek a közlekedés alapismereteit, a kresz szabályait. rövidesen megkezdődik az ifjúsági ház építése. a kisz pécsi bizottsága szocialista szerződést köt az építőipari vállalattal a fiatalok társadalmi munkájára vonatkozóan. az 1974 végére elkészülő ház, amelyben többek között egy 220 személyt befogadó színházterem, illetve táncterem, klub-és játékszoba, könyvtár és vetítőterem lesz, megoldja a város fiataljainak művelődési és szórakozási gondját.

/folyt.köv./

8.00/um

Ke 1140

- 12 -

bb 11./kisz védnökséggel...folyt./um

az ifjúsági park egyelőre még a helyét „keresi”, a városban: vagy a palokány-ligetben, vagy a szabadtéri színpad környékén alakítják majd ki, építését, mindenestre még az idén megkezdik a pécsi fiatalok./mti/

--

bb 12. ketten kilencven évig egy munkahelyen

vid/um ká cz

1973. január 5.

a délmagyarországi áramszolgáltató vállalatnál nyugdíjba ment két villamossági szakember, kiss miklós és fenyves antal, akik együttesen kilencven évig dolgoztak ugyanazon a munkahelyen. kiss miklós a hőmezővásárhelyi egykori villanytelepen kisinasént kezdte, majd 46 évi szolgálat után a demász hőmezővásárhelyi üzemigazgatóság kirendeltségvezetőjeként fejezte be az aktív munkát. fenyves antal valamivel kevesebb időt: negyvennégy évet töltött el ugyanazon a munkahelyen. a délmagyarországi áramszolgáltató vállalat jogelődjénél, a bajai gáz és villamosműveknél kezdte a munkát ugyancsak tanulóként. később csoportvezetővé lépett elő, részt vett az elmúlt évtizedek nagy fatuvillamosítási munkáiban, s most mint demász bajai üzemigazgatóságának művezetője vonult nyugdíjba. mindkettőjüket ünnepélyesen bucsuztatták a vállalat vezetői, s a munkatársak./mti/

--

bb 14. százhárom lakásos garzonház épül zalaegerszegen

vid/um ká cz

1973. január 6.

a fiatal házaspár és az egyedül élők lakásgondjának enyhítésére garzonházat építenek zalaegerszegen. a több szakaszban megépülő ház első részében 103 lakás lesz, amit felerészben a város tanácsa, felerészben pedig az országos takarékpénztár építtet. a garzonlakásokhoz konyha és fürdő is tartozik majd. a 103 lakást 1974-ben adják át a tulajdonosoknak. ezt követően újabb szakasszal folytatják a garzonház építését, ami végső soron 2 utca közötti szakaszt tölt majd ki. az épület földszintjén üzletsort rendeznek be./mti/

--

8.05/um

Ke 1140

- 13 -

bb 13. magyar - belga vegyipar együttműködés

i bé/gg um ie cz

1973. január 6.

több vegyipari nagyvállalatunk alakított ki eredményes együttműködést belga cégekkel. 1968-ban jött létre az első ilyen megállapodás, amelyet a kőbányai gyógyszerárugyár kötött az egyik nagy belga gyógyszergyártó vállalattal. ennek alapján gyártási eljárásaikat, szabadalmaikat kicserélik és egymás termékeit is forgalomba hozzák. a keretszerződésnek megfelelően az együttműködés már 11 gyógyszertermékre terjed ki. az elmúlt esztendőben a chinoin kötött szerződést belga gyógyszergyárral; ez a megállapodás a gyógyszerkutatói munkák megosztására vonatkozik. a tatabányai szénbányák egy belga vegyipari gépgyárral egyeztek meg, víz tisztító berendezéseik nyugati értékesítésében. ezeknek az együttműködéseknek a kialakításában igen nagy segítséget jelentett, hogy a belga vegyipari vállalatok létrehozta egy szervezetet, amelynek fő feladata a szocialista országokkal való kooperáció kialakítása, a közös érdekek felderítése. közreműködésével most további öt nagy vegyipari vállalatunk készül együttműködési megállapodás aláírására belga partnerekkel. /mti/

--

bb 15. ipartelepítés a bodrogközben

vid/um ká cz

1973. január 6.

a sátoraljaujhelyi hegyalja ruházati szövetkezet 1967 óta három új üzemet létesített a bodrogközben: nagyrozvágyon, zemplénagárdon és tiszakarádon. ezekben az üzemekben jelenleg mintegy háromszáz dolgoznak. a szövetkezet az új esztendőben folytatja ipartelepítési programját. a megyei és járási tanács támogatásával most pácín községben nyitnak új üzemet, ahol száz-harminc asszonyt és lányt foglalkoztatnak majd. az új üzemben amelyet egy régi épület felújításával alakítanak ki, április elején kezdik meg a termelést. az új üzemet létesítenek cigánd községben is, ahol 1974-ben kétszáz női munkaerő kezd meg a termelést. /mti/

--

- 14 -

8. 12/um

ke 124

bb 16. a huskonzerv gyártásának követnie kell a javuló husellátást - a komárom megyei nebvizsgálata

vid/um ká cz

1973. január 6.

érdekes tájékoztató vizsgálatot folytattak a komárom megyei népi ellenőrök. arra vonatkozóan, hogy a sokat javult tőke-és baromfinus ellátás hogyan befolyásolta a huskonzervek forgalmát. a megyei fűszért, az áfész, valamint a kiskereskedelmi vállalatok központjain kívül 15 boltegységben vették számba a tapasztalatokat. megállapították, hogy a konzervgyárak nem vették kellően figyelembe a fejlődést és olyan pórköltőfeleségeket és más huskonzerveket is gyártottak, amelyeket korábban főleg a tőkehiánya miatt vásároltak. az aprókonzervek iránt viszont növekedtek az igények és ezek választékát nem bővítették megfelelően, illetve olyan, a fogyasztók által kevésbé kedvelt, új fajtákat hoztak forgalomba, mint például a sonkás tojáskrém, vagy a gombás tojáskrém. így egyes konzervfeleségek-ből sok volt a felesleg, más fajtákból nem tudták az igényeket kielégíteni.

a tapasztalatok alapján a megyei nebvizsgálata javasolta a knebnek: járjon el annak érdekében, hogy megfelelő időben kölcsönösen tájékoztassa egymást az ipar és a kereskedelem az egyes időszakokban várható keresletről, illetve áruellátásról. kötelezzék a konzervipart, hogy egyértelműen érthető gyártási és szavatossági időt tüntessen fel a termékeken a jelenlegi rejtjeles megjelölés helyett. /mti/

--

bb 17. speciális metszőbrigádok a szabolcsi gyümölcsösökben

vidum ká cz

1973. január 6.

szabolcs-szatmár megye nagyüzemi almáskertjeiben a téli hónapokban sem szünetel a munka. a kertészek az enyhe téli napokat használgják fel az ugynevezett mechanikai munkákra. megtisztítják a fákat a kártevők lárváitól, az új hajtások visszavágásával, metszésével kialakítják a fák koronáját. a munka alapos szakmai hozzáértést és nagy figyelmet igényel, ezért a nagyüzemekben speciális metsző brigádokat szerveztek. a munka jelentőségére utal, hogy az ország alma termésének egynegyedét, exportjának pedig több, mint a felét szabolcs adja. a fák ápolását mintegy 28.000 hektárnyi területen kell elvégezni. /mti/

--

- 15 -

8. 17/um

ke 124

db 18. közlekedési balesetek
um nz

1973. január 6.

békés megyében doboz község határában kalász páál 23 éves gépkocsivezető, békéscsabai lakos a helyi tsz autóbuszát nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, s a nagy ködben nekiütközött az uttest jobboldalán álló tehergépkocsinak. a baleset következtében korcsok jános 44 éves segédmunkás, dobozi lakos, aki a tehergépkocsi végén akart felszállni olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. kalász páál ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult eljárás.

a borsod megyei mucsony község határában kálmán zoltán 23 éves vegyipari szakmunkás rudolftelepi lakos gyorsnajtás közben az utkanyarban felborult. a baleset következtében a motorkeréknár utasa bodó józsef 26 éves segédmunkás, rudolftelepi lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpár vezetője könnyebben sérült, eljárás indult ellene.

a komárom megyei ács község határában paul eiserer 46 éves üzemvezető osztrák állampolgár, linzi lakos személygépkocsijával gyorsnajtás közben az ut szélén műszaki hiba miatt álló tehergépkocsinak ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi utasa elizabeth eiserer 49 éves háztartásbeli osztrák állampolgár, linzi lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházbaszállítás közben meghalt. a személygépkocsi vezetőjét súlyos állapotban szállították kórházba.

a szabolcs-szatmár megyei nagyvarsány határában egy vontató pótkocsijáról leesett csongár istván 47 éves segédmunkás ilki lakos, és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházbaszállítás után meghalt. a körülmények tisztázására vizsgálat indult. /mti/

T motorral

db 19. megkezdődött a lakók beköltözése a kaposvári sávházba

vid/um cz

1973. január 6.

kaposvárnak a szovjetunióbeli testvérváros kalinyin nevét viselő most épülő északnyugati városrészében elkészült a 330 lakásos tíz emeletes sávház. a műszaki átvételek, valamint a fűtés próbák elvégzése után az első 110 lakásos részbe szombaton megkezdődött a családok beköltözése. a második részt - ugyan-csak 110 lakás - is rövidesen birtokukba vehetik a családok. a harmadik 110 lakásos szektor, ahol a liftépítés és egyéb belső munkák folynak még, márciusban kerül átadásra. /mti/

9.50/um

- 16 -

bb 20. a budapesti közlekedési vállalat

tné/um cz

1973. január 6.

értesíti az utazóközönséget, hogy január 8-án, hétfőn üzemkezdettől a 89/a jelzésű autóbuszviszonylat kocsijait a mikó utcai végállomás rendezése miatt mikó utca felé az attila uton, paross tér felé a krisztina köruton közlekedtetik. új megállót az attila utcában az 5-ös jelzésű autóbusszal közösen és a krisztina körut 75-ös szám előtt létesít. /mti/

--

bb 21. tanácskozás szabolcs élelmiszergazdaságáról

vid/um fm cz

1973. január 6.

dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese és a minisztérium több vezető munkatársa szombaton nyíregyházán tanácskozott szabolcs-szatmár megye párt- és állami vezetőivel a megye élelmiszergazdaságának helyzetéről. a megbeszélésen részt vett dr. tar imre, a megyei pártbizottság első titkára és dr. pénzes jános, a megyei tanács elnöke is. a feladatok összegezése, meghatározása előtt dr. pénzes jános tartott tájékoztatót szabolcs-szatmár élelmiszergazdaságának múlt évi eredményeiről és idei terveiről. /mti/

--

bb 22. galambkiállítás nyíregyházán

vid/um fm cz

1973. január 6.

a nyíregyházi kisállattenyésztők klubja rendezésében galambkiállítás nyílt szombaton a városi művelődési központban. a kiállításon 64 tenyésztő 26 fajtaból több mint 300 galambot mutat be. nemcsak a megye, hanem az ország legnevesebb tenyésztői is elküldték legszebb példányaikat a kiállításra, amelynek érdekessége, hogy azon a magyar fajta - begyes, házi, páva, stb.- szerepel túlsúlyban. /mti/

--

- 17 -

11.13/um

4e 1210

felhasználható 19 óra után !!

bb 23. operabemutató szegeden

vid/um fm cz

1973. január 6.

Szombaton a szegedi nemzeti színházban Horváth Zoltán rendezésében bemutatták Verdi Falstaff című vígoperáját. A szegedi szimfonikus zenekart Vaszy Viktor vezényelte. A főbb szerepeket Gregor József, Gyimesi Kálmán, Réti Csaba, Szabady József, Juhász József, Sinkó György, Karikó Teréz, Berdál Valéria és Lengyel Ildikó énekelte. A díszleteket Sándor Lajos, a jelmezeket Bata Ibolya tervezte. /mti/

bb 24. hatházi József

gk um szó cz

áoue. január 6.

A párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetés tulajdonosa elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatása január 11-én, csütörtökön fél 3 órakor lesz a mező Imre uti temető fedett díszravatalozójában.

mszmp xiii. kerületi bizottsága
kisipari szervezetek országos
szövetsége

/mti/

bb 25. száz ezer tonna cukorrépa szállítása terven felül a délföldről

vid/fm-ju -cz

1973. január 6.

A máv szegedi igazgatóságának vasutasai szombatig több mint 550.000 tonna cukorrépat továbbítottak a területükhöz tartozó öt cukorgyárba, s ezzel befejezték az egyik legfontosabb ősztéli szállítási munkát. Az időnyre előirányzott tervet százezer tonnával, a tavalyi mennyiséget pedig kétszázezer tonnával túlszárnyalták. Ez utóbbi körülmény egyébként a területen a mezőgazdasági termelési kedv ugrásszerű növekedésére is utal. A vasutasok munkáját nagyban segítette, hogy már az időnyre kialakították a teljesen gépesített cukorrépa-rakodóállomások rendszerét. Tíz olyan körzeti állomást létesítettek, amelyeken néhány óra alatt egész irányvonatot megtakrak répával. A területről a szezonban több mint 100 cukorrépa-irányvonatot indítottak a gyárakba. /mti/

11.30/ju

HC 1210

- 18 -

bb 26. megkezdtek a diósgyőri nemesacél - finomhengermű négy üzemcsarnokának műszaki átadását.

vid/fm-ju -cz

1973. január 6.

A diósgyőri Lenin kohászati művek új gyáregységgel gyárakodnak a negyedik ötéves terv időszakában. A gazdaságosabb termelés és az exportlehetőségek növelésére mintegy ötvenezer négyzetméternyi alapterületen nemesacél-finomhengerművet építenek. A hat - egymásba kapcsolódó, átlagosan háromszáz méternél hosszabb - acélvázis üzemcsarnokban a magdeburgi Ernst Thälmann művekben gyártott berendezésekkel évente majd kétszáz-huszezer tonna ötvözött hengereltárut készítenek.

Az új esztendő első munkahetében új szakaszához érkezett a fontos létesítmény építése. Az északmagyarországi állami építőipari vállalat kollektívája három- és félévi munka után megkezdte az első négy üzemcsarnok műszaki átadását - amelyeknek hossza - összesen - meghaladja a másfél kilométert. A négy csarnok felépítésére - többek között - százötvenezer köbméter betont, négyezer tonna acélszerkezetet és mintegy tízezer négyzetméter üveget használtak fel. Az átadás alatt lévő üzemrészekben már a berendezéseket, a gépeket és a készülékeket szerelik. A tervek szerint az új létesítmény középhengerdéjében az év végen megkezdik a termelési próbákat. /mti/

bb 27. ötven napos külföldi turnéra indul a Bartók vonósnégyes

mm-szó-ju -cz

1973. január 6.

Hétfőn 50 napos amerikai és kanadai hangversenykörútra indul a világhírű Bartók vonósnégyes. Az egyesült államok és Kanada legnagyobb városaiban 30 alkalommal lépnek a közönség elé. Műsorukon Beethoven, Bartók, Haydn, Mozart, Debussy és Durkó Zsolt vonósnégyesei szerepelnek. A Bartók vonósnégyes társaságnak ez már a második észak-amerikai-kanadai turnéja.

/folyt. köv./

11.40/ju HC 1220

- 19 -

bb 27. / ötven napos ... 1. folyt./-ju

ebben az évben még ennél is nagyobb szabású vendégszereplésnek ígérkezik a körülbelül 50 koncertből álló ausztráliai, új-zélandi turné. a bartók vonósnégyes művészei ma világszerte mint bartók béla vonósnégyeseinek leghitelesebb tolmácsolói tartják számon. /mti/

--

bb 28. ficzere lászló festőművész emlékkiállítás miskolcon

vid/fm-ju -cz

1972. január 6.

ficzere lászló festőművész halálának ötödik évfordulója alkalmából szombaton emlékkiállítás nyílt a miskolci galériában.

ficzere lászló szabadiskolákon tanult festeni. 1946 óta szinte valamennyi miskolcon megrendezett kiállításon szerepelt csak úgy, mint az országos grafikai biennálékon. munkásságát szülővárosában három alkalommal önálló tárlaton is bemutatta alkotásaival részt vett a vasutas képzőművészek hazai és külföldi tárlatain is. 1962-ben helsinki a nemzetközi szervezet aranyéremmel tüntette ki, s ugyanebben az évben szot-díjat is kapott.

az emlékkiállításon huszonhat festménye és grafikája látható.

a kiállítást pogány ödön gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója nyitotta meg. /mti/

--

11.50/ju 12²⁰

- 20 -

bb 29. alfonso montecino,

gk um szó cz

1973. január 6.

a neves chilei zongoraművész hazánkba érkezett. vasárnap budapesten a zeneakadémia kis termében, hétfőn pedig vacott tart szülőestet. /mti/

--

bb 30. petőfi bélyeg-kiállítás

am um cz

1973. január 6.

a hazafias népfront belvárosi petőfi emlékbizottsága a budapesti posta igazgatósága, és a mabeosz a budapesti posta igazgatóság váci utcai kulturtermében szombaton délután nyitotta meg petőfi-bélyegkiállítását, amely január 20-ig tekinthető meg. /mti/

--

bb 31. félidő a választásra jogosultak összeírásában - kiosztották a nyomtatványokat

i pr/tr um szó cz

1973. január 6.

félidőhöz érkezett a tanácsi választások előkészítésének egyik legnagyobb lélegzetű munkája, a több mint négy millió választójogosult adatainak összegyűjtése. mintegy 35.000 összeíró biztos járja ezekben a napokban az országot, s szombatig már a legtávolibb tanyákra is eljuttatták a szükséges nyomtatványokat. a tapasztalatok szerint - s ez elsősorban a biztosok felkészültségét dicséri - az összeírás jó ütemben, zökkenőmentesen halad. az adatlappal bekopogtatókat mindenütt szívesen fogadják, s számtalan, a tavasszal esedékes választásokkal kapcsolatos kérdésre várják válaszukat, tájékoztatásukat.

az összeíró biztosok - akik elsősorban a pedagógusok, a nyugdíjasok, és a tanácsi dolgozók közül kerültek ki - jól felkészültek teendőik ellátására: alaposan megismerkedtek a rendelkezésekkel, s a kellő tudnivalókról a helyi tanácsok is tájékoztatták őket. a hírek szerint az összeíró biztosok jónéhány helyen már végére is jutottak a dolguknak, s jól lehet a rendelkezések szerint január 13-ig kell összegyűjteni a kitöltött adatlappokat, számos körzetben már az első jelentkezéskor magukkal vihetik a lakosok adatait tartalmazó leveket. /folyt.köv./

- 21 -

12.15/um HC 13³⁰

bb 31. /félidő a választásra ...folyt./um

mindenkit állandó lakóhelyén írnak össze, azokat is, akiket munkájuk az ország más városába, községébe költésük után a tanácsai végrehajtó bizottságok az összeírással kapcsolatos tudnivalókról részletes hirdetményt is közzé tettek, ez sem okoz fennakadást, a hozzátartozók a szomszédok töltik ki a másutt dolgozók, a kórházban lévők, vagy az üdülők adatait.

az összeíró lapok alapján készítik majd el - későbbi időpontban - a választók névjegyzékét. választási törvényünk értelmében minden nagykorú állampolgár választójogosult, kivéve azt, aki a közügyektől, illetőleg a választójog gyakorlásától eltiltító ítélet hatálya alatt áll, aki szabadságvesztés büntetését tölti, vagy előzetes letartóztatásban van, aki rendőrhatalom felügyelete alatt áll, vagy aki elmebeteg.

összeírólapot kapnak azok a fiatalok is, akik 1973-ban töltik be 18. életévüket, válnak nagykorúvá. közülük természetesen csak azokat veszik majd fel a névjegyzékbe, akik a választás napjáig ünneplik 18. születésnapjukat, vagy esetleg a választás időpontjáig kötnek házasságot, s így lesznek nagykorúak./mti/

bb 32. a muosz közli,

gk um cz

1973. január 6.

hogyan a hagyományos újságíróbált február 10-én rendezik meg a notel duna-intercontinentalban./mti/

bb 33. uttoróvasutas, postás tanfolyam

i ms/mm um szö cz

1973. január 6.

az idén 25 éves jubileumát ünneplő széchenyi hegyi uttoróvasut pályázatot hirdet a január 24-én kezdődő uttoróvasutas és postás tanfolyamra. felvételre jelentkezhetnek olyan 4-6. osztályos budapesti és főváros környéki uttorók, akiknek tanulmányi eredménye legalább négyes átlagu, egészségi szempontból megfelelnek az uttoróvasutas szolgálatra, és az iskola uttorócsapata is javasolja őket. felvétel január 10-21-ig naponta 9-18 óra között az uttoróvasut hűvösvölgyi üzemfőnökségén. felvilágosítást a 167-621 számú telefonon adnak. jelentkezési lapok az általános iskolákban, az uttoró csapatvezetőknél és az uttoróvasuton kaphatók./mti/

- 22 -

12.20/um

ke 1320

bb 34. egyetemi előkészítő tanfolyam a fizikai dolgozók gyermekei számára pecsett

vid/um fm cz

1973. január 6.

a pécsi orvostudományi egyetemen szombaton véget ért az az egyhetes bennlakásos tanfolyam, amelyet az egyetem kisz-bizottsága szervezett a fizikai dolgozók gyermekei számára a felvételi vizsgákra előkészítés céljából. baranya, somogy, vas és zala megyéből több mint másfélszáz középiskolás tanuló vett részt az ingyenes tanfolyamon. az egyetem oktatói a felvételi vizsga fő szaktárgyaiból - biológiából és fizikából - készítettek fel a fiatalokat. az orvosi pályára készülő dunántúli középiskolások ez alkalommal megismerkedtek az egyetem életével és az oktatás formáival, valamint az elméleti intézetekben folyó kutató munkával is./mti/

--

bb 35. ,,arcok és otthonok,,

vid/um fm cz

1973. január 6.

címmel szombaton kiállítás nyílt miskolcon, a kossuth művelődési házban balla demeter fotóművész - írókat ábrázoló - portréiból.

a kiállításon látható felvételek mintegy nyolcvan író és költőt mutatnak be otthonukban, munka közben, családi környezetben. a kiállítást dr. nemeskürty istván, az irodalomtudományok doktora, a budapesti látékfilmstudio vállalat igazgatója nyitotta meg./mti/

--

bb 36. nagyvad-selejtezés borsodban

vid/um fm cz

1973. január 6.

szombaton ismét megszólaltak a pusok a borsodi nagyvadász területeken. több mint tíz vadásztársaság legjobb pusokai álltak ,,csatasorba,, hogy megkezdjék az őzek és szarvasok selejtezését.

az utóbbi években a ,,trófea-szerzés,, miatt kedvezőtlenül megváltozott a nemesvadak ivararánya. a kívánatosnál nagyobb mértékben szaporodtak el az őzsuták, a szarvastehenek, borjak és ünök. ezért a borsodi vadászati felügyelőség elrendelte apasztásukat.

/folyt.köv./
12.27/um

- 23 -

ke 1340

ⁿ bb 36./nagyvadfolyt./um

a továbbszaporodásra nem kívánatos őzsutákat és szarvas-
teheneket a vadásztársaságoknak erre a célra külön tanfolyamon
kiképzett „mesterlövészei”, ejtik el. ezzel lehetővé teszik,
hogy azok az egyedek, amelyektől erőteljes utódok várhatók, ne
kerüljenek puszkavégre.

a tervek szerint mintegy kétszázötven szarvastehen és borju,
valamint százötven őzsuta kerül kilövésre a mezőcsát, ricse, va-
lamint putnok, szín, sátoraljaujhely környéki ligeterdőkben és
tölgyesekben./mti/

--

bb 37. a máv felhívása

kf/gk um ie cz

1973. január 6.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy a közalkalmazottak, a
szocialista hazáért érdemrend tulajdonosai, a nemzetgondozottak
és családtagjaik féláru utazási kedvezményre jogosító - 1972.
évre szóló - igazolványai március 31-ig érvényesek.

a máv felhívja az ilyen igazolványok tulajdonosainak fi-
gyelmét, hogy az arcképes igazolványok érvényesítését február 1.
és március 31. között kérjék az illetékes vasutigazgatóságtól.

az igazolványokat 23 forint befizetése mellett a máv 1973.
évre bélyeg beárusításával érvényesíti./mti/

--

bb 38. időjárásjelentés

-ju -cz

1973. január 6.

a meteorológiai intézet jelenti: január 6-án szombaton
13 órakor:

párás, ködös idő

a brit-szigetektől közép-európán át a fekete-tengerig kb.
mintegy 1 000 km széles magasnyomású légköri képződmény helyez-
kedik el. hatására csendes, változóan felhős, párás, többféle
ködös az idő. helyenként ködcsitálás, ónos szitálás hullik, zuz-
mára képződik. a skandináv-félsziget északi része felül sarkvidéki
eredetű hideg levegő áramlik a szovjetunió európai területének
belseje felé. vonulását sokfelé erős szél, szörványos hózápor,
hófúvás, valamint hőmérsékletcsökkenés jelzik.

/ folyt. köv. /

12.55/ju /340

- 24 -

bb 38. / időjárásjelentés... 1. folyt./-,ju

hazánkban pénteken a nyugat, északnyugati megyékben erősen,
máshol változóan felhős volt az idő. csak egy-két helyen hullott
jelentéktelen mennyiségű csapadék. a hőmérséklet napközben ál-
talában 0 - plusz 8 fokig emelkedett, csupán a Börzsöny északi
vidékén maradt egy-két fokkal fagyponthoz alatti. az éjszakai
órától kezdve több helyen keletkezett köd. néhány helyen zuzma-
ra képződött. szombat hajnalra szeszélyes területi eloszlásban
0-minusz 11 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős,
párás, helyenként ködös idő volt, a hőmérséklet 11 órakor a kö-
dös helyeken csak minusz 2-minusz 4, az ország többi részén plusz
1-minusz 1 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke minusz
0,3 fok volt, a százéves átlagnál 0,8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszint-
re átszámított légnyomás 778 mm, nem változik.

várható időjárás vasárnap esti: változóan felhős, párás,
főként éjszaka és reggel többfelé ködös idő. helyenként ónos
ködcsitálás, zuzmaraképződés. gyenge, napközben kissé élénkebb
északi, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hő-
mérséklet: általában minusz 1-minusz 6 fok között, a derültebb
helyen minusz 10 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet va-
sárnap: a tartosan ködös helyeken kevéssel minusz 1 fok alatt,
máshol minusz 1-plusz 3 fok között.

a duna vizállása budapesten 102 cm. /mti/

--

bb 39. aláírták az 1973. évi magyar-indiai árucseré-forgalmi
jegyzőkönyvet

1 sl/gk-ju ie -cz

1973. január 6.

dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és y. t.
shah külkereskedelmi államtitkár a külkereskedelmi minisztérium-
ban aláírta Magyarország és India 1973. évi árucseré-forgalmi
jegyzőkönyvét, az ahhoz csatlakozó okmányokat, valamint az export-
import kontingens-listákat.

/ folyt. köv. /

12.42/ju /340

- 25 -

bb 39. / aláírták az 1973. évi ... 1. folyt./-ju

a fejlődő országok közül továbbra is india hazánk egyik legnagyobb kereskedelmi partnere. az áruforgalom 1972-ben az előző évihez képest 27 százalékkal növekedett. mindkét részből bővült a szállított áruk választéka, az árutípusokon meghatározott kontingenseket jobban használták ki, mint korábban. a magyar vállalatok különösen a gépipari termékek, az indiaiak a cigaretta, a kozmetikai cikkek és egyéb nem hagyományos termékeik exportját fokozták.

a most aláírt jegyzőkönyv értelmében magyarország elsősorban műszereket, híradástechnikai berendezéseket, acélárúkat, vegyiacikkeket, gyógyszer-alapanyagokat, fotóacikkeket szállít s indiaból fémjelkarmányokat, jutaárut, kávé, fűszereket, vasércet, csillámot, textiliákat, bőroket, pamutfonalakat egyes gépipari és fogyasztási cikkeket vásárol. a tárgyalásokon benátóan tanulmányozták az alumíniumipari, a híradástechnikai és a gyógyszeripari kooperáció továbbfejlesztésének kérdéseit.

az indiai államtitkárt fogadta dr. bíró józsef külkereskedelmi és dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter.

y.t. shan államtitkár szombaton elutazott budapestről. buszutatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. kós péter, a külügyminisztérium főosztályvezetője, és c.d. muthamma, india budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 40. a belföldi hírek jegyzéke január 6-án 13 óráig:

-ju -cz

1973. január 6.

1. nyilatkozatok a petőfi évfordulóval kapcsolatban
2. a mezőgazdasági pilóták egyenruhája
3. pontják a villamosjárda szigeteket
4. fényképek a nagyüzemi bányászkodás kialakulásáról
5. szőlőfajták vizsgálja

/ folyt. köv./

12.59/ju HC 1345

- 26 -

kkdb 40. / a belföldi hírek ... 1. folyt./-ju

6. a khv újabb gyártmányai
 7. nobbkyrtek
 8. császármadár borsodban
 9. tv előzetes
 10. simontornyai tervpályázat
 11. klsz védnökség a pécsi építkezéseken
 12. ketten 90 évig
 13. magyar-belga vegyipari együttműködés
 14. garzonház zalaegerszegen
 15. ipartelepítés a bodrogközben
 16. komárom megyei neví vizsgálata
 17. metszőbrigád szaboltcsban
 18. közlekedési balesetek
 19. kaposvári sávház
 20. bkv közlemény
 21. élelmiszeripari tanácskozás nyiregyházán
 22. galambkiállítás
 23. operabemutató szegeden
 24. elhunyt hatházi józsef
 25. cukorrépa szállítás
 26. nemesacél finomhengermű átadása diósgyőrött
 27. a bartók vonósnégyes turnéja
 28. ficzere lászló emlékkiállítás
 29. chilei zongoraművész
 30. petőfi bélyegkiállítás
 31. választási közlemény
 32. újságíróbál
 33. úttörővasutas tanfolyam
 34. előkészítő tanfolyam pécssett
 35. arcok és otthonok kiállítás
 36. nagyvad selejtezés
 37. a máb felhívása
 38. időjárás
 39. a magyar-indiai árucseréegyezmény aláírása
 40. hírjegyzék
- /mti/

--

13.05/ju HC 1345

- 27 -

bb 41. meghalt berderics daniel rendőrezredes

k vt/tr-ja -cz

1973. január 6.

berderics daniel rendőrezredes, a belügyminisztérium dolgozója, a magyar partizán szövetség tagja 44 éves korában súlyos betegség következtében elhunyt. temetése január 10-én 15 órakor lesz újpesten, a meyeri uti temetőben. a belügyminisztérium és a partizán szövetség saját halottjának tekinti. /mti/

bb 42. jugoszláv grafikai kiállítás nyílt szépművészeti múzeumban

t nn/mm-ju sző -cz

1973. január 6.

szombaton a kulturális kapcsolatok intézete a kiállítási intézmények és a szépművészeti múzeum rendezésében a mai jugoszláv grafika címmel kiállítás nyílt a szépművészeti múzeumban. a két hétig nyitvatartó tárlaton 20, számos nemzetközi kiállításon hírnevet szerzett kortárs jugoszláv grafikus művész száz alkotásával ismerkedhet meg a magyar közönség.

a tárlatot németh lajos művészettörténész nyitotta meg, majd a megnyitóra magyarországra érkezett zoran krzisnik, a ljubljana modern művészeti múzeum igazgatója és a világhírű nemzetközi grafikai művészeti biennálé elnöke köszöntötte a közönséget, s beszámolt hazája művészetének grafikai eredményeiről, az új művészeti irányzatokról.

a megnyitón megjelent demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, továbbá hazai társadalmi, művészeti életünk számos kiválósága. ott volt dr. ziga vodusek, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. /mti/

13.30/ju

Ac 1430

- 28 -

bb 43. milos minics,

mm-ju sző -cz

1973. január 6.

a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának alelnöke, szövetségi külügyi államtitkár táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek, a kinevezése alkalmából küldött jókívánságokért. /mti/

bb 44. galambkiállítás békéscsabán

vid/tr-ju fm -cz

1973. január 6.

galambkiállítás nyílt szombaton békéscsabán, a hid- és vízműépítészeti technikum tanműhelyében. a városok közötti verseny keretében többek között békéscsaba, szentes és gyula galambászai mutatták be különböző hus-, röp- és díszgalambjait. összesen 450 galambot állítottak ki 24 fajtából.

a megnyitón gajdács györgy, a békés megyei tanács mezőgazdasági és élelmezési osztályvezetője mondott beszédet. /mti/

bb 45. sárréti népművészeti kiállítás a és honismereti tanácskozás szeghalmon

vid/mm-ju fm -cz

1973. január 6.

a sárrét történelmi multjával foglalkozó tanácskozást rendeztek szombaton szeghalmon. a honismereti mozgalom lehetőségei, címmel dr. köteles lajos, a békés megyei tanács művelődésügyi osztályának főelőadója tartott előadást, molnár pálné, az mszp békés megyei bizottságának archivumvezetője pedig a munkásmozgalmi hagyományok kutatásának eredményeit ismertette.

a járási művelődési házban bemutatták papp józsef fafaragó népművész és miklya jenőné szalmakép-mester alkotásait. mindkét népművész munkái a sárrét jellegzetes növény- és madárvilágát, az ott élő emberek hétköznapijait, a juhászat, a halászat, a vadászat, a pákászás érdekes epizódjait ábrázolják. /mti/

13.55/ju

14 30

- 29 -

1 sl/gk um ie cz

1973. január 6.

szombaton elutazott hazánkból a vietnami demokratikus köztársaság gazdasági küldöttsége, amely a magyar-vietnami gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság III. ülésén vett részt. a delegációt Le Thanh Nghi, a vdk minisztertanácsának elnökhelyettese vezette.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent fenérkőz-lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, roska istván külügyi miniszterhelyettes, dr. jávor ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese, noang cuong, a vdk budapesti nagykövete, dr. csé-herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete, nguyen hung khann, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, jelen volt a budapesten tanuló vietnami ösztöndíjasok egy csoportja is. elnökhelyettese, roska istván külügyi miniszterhelyettes, dr. jávor ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese, noang cuong, a vdk budapesti nagykövete, dr. herbert a magyar-vietnami gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság január 2. és 5. között tartotta III. ülészeit budapesten. a két delegációt fenér lajos és le thanh nghi miniszterelnökhelyettes vezette. a baráti légkörű tanácskozásokon áttekintették a legutóbbi ülészakóta végzett munkát s megszabták a további együttműködés módjait.

a magyar-vietnami gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés az ülészak zárókönyve magában foglalja Magyarország és a vdk 1973. évi hitel-és segélyszerveződését, a gazdasági és a műszaki-tudományos együttműködés további elmélyítésének konkrét feladatait. a legutóbbi ülészakóta végzett munkát s megszabták a további együttműködés módjait.

a tárgyalásokon a vdk küldöttsége elismeréssel szólt arról a politikai, diplomáciai és gazdasági támogatásról, amelyet a magyar nép a vietnami népnek nyújt felszabadító harcához, az ország gazdasági gondjainak enyhítéséhez, a vietnami nép különösen nagyra értékli a magyar nép szolidaritási akcióit, amelyek nemcsak anyagi segítséget jelentenek, hanem a vietnami nép iránti mély barátságot is kifejezik. a tárgyalásokon kiemelték a kiszűkező terményezését, amelynek eredményeként társadalmi gyűjtésből ezer személyes szakmunkásképző intézetet létesítenek a vietnami demokratikus köztársaságban. különösen nagyra értékli a magyar nép szolidaritási akcióit, amelyek nemcsak

/folyt.köv./
14.30/um

/folyt.köv./
14.30/um

bb 46. / elutazott a vdk ...folyt./um

az 1973-ra szóló megállapodás értelmében Magyarország további hiteleket, segélyeket ad a vdk-nak, magyar szakemberek az eddigieknél is szélesebb területeken vesznek részt a vdk természeti kincseinek feltárásában és segítik népgazdaságuk néhány fontos ágazatának fejlesztését. magyar szakemberek a helyszínen közreműködnek a bauxitkutatásban, a vízkutatásban, öntözőrendszerek létesítésében. korszerű magyar műszerek, urn-berendezések fokozzák a völgyzárógátak biztonságát. berendezéseket szállítunk állattenyésztő telepek létrehozásához, a hibridkukorica-termelés kialakításához, az állatgyógyászat korszerűsítéséhez. magyarországon vendégül látunk vietnami dolgozókat, szakembereket, akik itt fontos szakmákat tanulhatnak meg, illetve továbbfejleszthetik ismereteiket.

a vietnami küldöttség vezetője megbeszéléseket folytatott a magyar párt és állam vezetőivel, kádár jánossal, az mszmp központi bizottságának első titkárával és fock jenővel, a minisztertanács elnökével. eszmecsereket folytatott nyers rezsővel, az mszmp politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával. a delegáció tagjai tárgyaltak a gazdasági élet több vezető személyiségével s megállapodtak abban, hogy a minisztériumok közreműködésével kiépítik, elmélyítik Magyarország és a vdk vállaltai közötti közvetlen kapcsolatokat. a küldöttség ellátogatott több magyar üzembe, köztük ajkára és nalimbára, ahol a tim-földgyártás, illetve a bauxittermelés helyzetéről tájékoztak.

e m b a r g ó : 1973. január 7-én, vasárnap reggel!

bb 47. az országos anyag-és árnivatal

k ö z l e m é n y e

a tej-és tejtermékek, az égetett szeszesitalok és a dohány-
árak fogyasztói árának emeléséről

sl/ie um cz

1973. január 6.

a minisztertanács által az 1973. évi népgazdasági terv keretében elhatározott és már bejelentett tej-és tejtermékek, égetett szeszesital és cigaretta fogyasztói áremelések végrehajtásaként az új fogyasztói árak 1973. január 8-án lépnek életbe.

14.35/um

10.15²⁰

bb 47. /az országos anyag-és ...1.folyt./um

a tej-és tejtermékek

----- fogyasztói árszintje az 1973. évi tervezett összetétel alapján átlagosan 28 százalékkal nő. a kannatej ára literenként 3.- forintról 4,50 forintra, a palackos és polipackos tej literes csomagolásban 3,60 forintról 5.- forintra, fél literes csomagolásban 1,80 forintról 2,60 forintra nő. a vaj fogyasztói ára 20 százalékkal, a 10 dekás csomagé 5.- forintról 6.- forintra emelkedik. a sajtfélék ára átlagosan 13 százalékkal nő, így az omentháll ára kg-ként 47.- forintról 54.- forintra, a hóvirág sajté 28.- forintról 32.- forintra emelkedik. az egyéb tejtermékek közül a 2 dl-es poharas tejjel 4,20 forintról 5.- forintra, a félzsíros tehénturó ára kg-ként 14.- forintról 16.80 forintra emelkedik.

a tej- és tejtermékek árának emelése növeli az azok felhasználásával készülő élelmiszerek előállításának költségét. a költségemelés azonban csak az érintett termékek egy részénél érvényesíthető a fogyasztói árakban. a sütőipari termékek körében nem változik a kiflifélék, a kenyérjellegű péksütemények és a tej hozzáadásával készült kenyérfélék ára. emelkedik viszont 3-11 százalékos mértékben a viszonylag nagyobb mennyiségű tej, turó és sajt felhasználásával készülő sütőipari termékek /például: finom fonottkalács, briós, turósrétes, sajtosperec/ fogyasztói ára. intézkedés történt annak érdekében, hogy a vendéglátásban az árak csak a tej- és tejtermékek nyersanyag drágulásának megfelelően emelkedjenek. az előfizetéses menük ára a kereskedelmi vendéglátásban a tej- és a tejtermékek áremelése kapcsán nem változik. a tej- és tejtermékek áremelkedése címén nem emelhetők az édesipari, konzerv- és hűtőipari termékek fogyasztói árai.

az égetett szeszesitalok

----- /pálinka és brandy-félék, rumok, likőrök/ fogyasztói árszintje átlagosan 15 százalékkal emelkedik. az áremelés a borra és a sörre nem terjed ki.

/folyt.köv./

14.42/um

- 32 -

10/1520

bb 47. /az országos anyag-és ... 2.folyt./um

a dohányárak

----- ára átlagosan 25 százalékkal emelkedik. a „munkás”, és „kossuth”, 20 százalékkal, a „fecske”, a „román”, és a nem füstszűrős „symphonia”, 25 százalékkal, az egyéb cigarettafélék ára mintegy 30 százalékkal emelkedik. ez utóbbiakhoz hasonló mértékben emelkednek a szivar, valamint a cigaretta-és a pipadohány árak. élvezeti értékük és keresettségük által indokolt mértékben növekednek az importcigarettek árai.

a nagyobb mennyiségben vásárolt cigaretták dobozonkénti fogyasztói árai a következőképpen emelkednek: a 25 darabos csomagolású munkás 3.- forintról 3,60 forintra, a kossuth 3,50 forintról 4,20 forintra, a nem füstszűrős symphonia 4,50 forintról 5,60 forintra, a 20-as csomagolású fecske 4,40 forintról 5,50 forintra, a „lottó”, 4.- forintról 5,20 forintra.

a hatósági árváltozásokat részletesen az árszabályozás és termékgazdálkodás című hivatalos lap 1973. január 8-i száma tartalmazza. /mti/

..-

e m b a r g o : 1973. január 7-én reggel

bb 48. dr. sághy vilmos és buda istván nyilatkozata az áruellátásról és egyes szociálpolitikai intézkedésekről

sl/1e-ju -cz

1973. január 6.

az mti munkatársa megkérdezte dr. sághy vilmost, a belkereskedelmi miniszter első helyettesét, hogyan készült fel a kereskedelem az ezévből várható nagyobb forgalomra, az igények kielégítésére. buda istván munkaügyi miniszterhelyettesétől pedig a legjelentősebb szociálpolitikai intézkedésekről kért tájékoztatást.

/ folyt. köv./

14.45/ju

10/1610

- 33 -

milyen ellátás várható 1973-ban?

- az ideiglenes növekvő forgalomra már a múlt év második felében felkészültünk. az ellátás javításának feltételei a tavalyinál is jobbak. az iparral folytatott tárgyalások arra utalnak, hogy egyetlen árucsoportból sem lesz jelentősebb hiány. a forgalommal arányosan, sőt több területen annál nagyobb mértékben nő a fogyasztási cikkek importja. gondoskodtunk arról is, hogy megfelelő mennyiségű olcsóbb árucikkek is kerüljenek forgalomba. más illetékesekkel közösen intézkedtünk, hogy a gyermekruházati cikkek ára stabilizálódjon, s minőségük is megfelelő legyen. a déri- és szociálpolitikai intézkedéseket figyelembe véve nem számolunk azzal, hogy csökken az árváltozással érintett cikkek forgalma. így e termékekből is lesz elegendő.

- számításaink szerint az áremelés nem idéz elő alapvető változást a fogyasztás szerkezetében. az élelmiszerforgalom továbbra is a korszerű, egészséges táplálkozás irányába fejlődik. lehetséges, hogy egyik-másik cikk iránt átmenetileg megnő a kereslet, ezért erre is felkészültünk. például a huskészítmények forgalmának 11 százalékos növekedésével számolunk, ami 900 vagonnal több, elsősorban olcsó, a fogyasztók által keresett huskészítményt jelent. tojásból is többet hozunk forgalomba, mint tavaly. felkészültünk arra is, hogy megváltozik a vaj és a margarin forgalmának aránya, a margarin javára. ezért az ipar a tavalyinál 35-40 százalékkal több margarint bocsát a kereskedelem rendelkezésére. arra is törekszünk, hogy a tej- és tejtermékek választéka állandóan bővüljön, és rendelkezésre álljanak az olcsóbb tejtermékek is.

hogyan alakulnak a vendéglátás árai?

- a bor és a sör kivételével a szeszesitalok ára a vendéglátóiparban is emelkedik. a vendéglátó üzletek - üzemi, vállalati dolgozók, nyugdíjasok, diákok részére - már korábban ugynevezett előfizetéses menüt rendszeresítették. ennek ára lényegesen alacsonyabb, mint a normál menüé. ezeknél az előfizetéses menüknél a tej és tejtermékek emelkedését nem érvényesíthetik, azt a vendéglátóipari vállalatok nyereségének terhére kell elszámolni.

/ folyt. köv./

14.50/ju

- 34 -

- az egészségügyi-, oktatási- és gyermekintézményekben az étkeztetéshez felhasználható nyersanyagok forintnormáit a kormány 1973. január 1-től átlagosan 20 százalékkal emelte. ez azt jelenti, hogy az említett helyeken étkezők ellátása - változatlan áron számítva - ugyanilyen mértékben javul. a kormány nemcsak a normaemelést tette lehetővé, hanem költségvetési támogatással is el-
lensúlyozta a tej- és tejtermékek árak emelkedését. ezekben az intézményekben tehát a tej- és tejtermékek árak emelkedése miatt nem emelkedhet a fogyasztói ár. ezen intézkedéseknek a költségvetési kihatása körülbelül évi félmilliárd forint.

- az éttermekben a tej- és tejtermékek részaránya általában nem haladja meg az összes felhasznált nyersanyag 2 százalékát. a tej- és tejtermékek áremelése tehát az ételek árait csak kis mértékben befolyásolja. a tej- és tejtermék-felhasználás a cukrászokban a legjelentősebb, felhasznált nyersanyagaik értékének átlagosan 14 százaléka. itt a sütemények többségénél számítani lehet kisebb árnövekedésre. a felszámítható haszonkulcsokat csökkentettük, hogy a termékek ára a nyersanyag áremelésnél nagyobb mértékben általában ne növekedjen. egy másodosztályú cukrászdában például általában 10-30 fillér körüli áremelés következhet be egy-egy süteménynél a tejtermék felhasználásától függően. a fagyalt ára azonban nem változik.

hogyan készült fel a kereskedelem az árváltoztatások lebonyolítására, a vásárlók tájékoztatására?

- tanácsok kereskedelmi osztályai útján gondoskodtunk arról, hogy a vállaltok, szövetkezetek vezetői, a bolti dolgozók időben megismerjék az érintkezéseket. kellő számban adtunk ki árjegyzéket, amely egyidejűleg a leltározások lebonyolítását is segíti. a cikkek egy részének csomagolásán az árakat át tudják írni, más termékeknél ez azonban nem lehetséges. ezért mintegy 150.000 plakátot is eljuttatunk a boltokba, amelyeken a legfontosabb cikkek új árait feltüntettük. a tanácsai kereskedelmi osztályok dolgozói és a kereskedelmi vállalatok az áruellátás zavartalansága érdekében ellenőrzik az átírási technikai lebonyolítását.

/ folyt. köv./

14.55/ju

- 35 -

bb 48. / dr. sághy ... 3. folyt./-ju

mikortól folyósítják a felemelt juttatásokat?

- a tej- és tejtermékek áremelkedését a kormány a lakosság jelentős rétegénél szociálpolitikai intézkedésekkel ellensúlyozza. a nyugellátások és egyéb ellátások, a családi pótlék, a gyermekgondozási segély emeléséről a kormány már decemberben intézkedett. a művelődésügyi, illetve a munkaügyi miniszter az egyetemi és főiskolai ösztöndíjak, valamint a szakmunkástanulók ösztöndíjának felemeléséről rendelkezett. ismeretes, hogy az említett intézkedések a juttatásokat havi 50 forinttal emelik. már januártól a felemelt összegeket kell folyósítani. ahol az ünnepek miatt a családi pótlékot január helyett már decemberben kifizették, s az emelést nem alkalmazták, a többletet utólag pótolni kell. a nyugdíjasok januári járandóságukkal együtt ugyancsak megkapják az emelést. a nyugdíjak 50 forintos emelése egyébként nem érinti az automatikus évi 2 százalékos növekedést, vagyis az idén januártól 2 százalékkal magasabbak lesznek a nyugdíjak, mint tavaly, s ehhez jön a további 50 forint. az emeléseket automatikusan hajtják végre, azt külön igényelni nem kell. az 50 forintos emelés a családi pótlék és a gyermekgondozási segély esetén gyermekenként jár. aki például két gyermeke után eddig 300 forint családi pótlékot kapott, annak a járandósága mostantól 400 forint. a gyermekgondozási segély a munkaviszonyban állóknál egy gyermek esetén 600-ról 650, két gyermek esetén 1,200-ról 1,300 forintra emelkedik. a termelészövetkezeti dolgozók egy gyermek után 500 forint helyett 550, két gyermek után 1.000 helyett 1,100 forintot kapnak.

- az említett szociálpolitikai intézkedés csaknem négy-millió embert érint, s mintegy 2,3 milliárd forinttal növeli a lakosság bevételeit. mint ismeretes, a tej- és tejtermékek árának emelése 1,4 milliárd forint többletbevételt jelent az államnak.
/mti/

--

15.05/ju

Ts/1610

- 36 -

bb 52. megkezdődtek a munkásörök ünnepi egységgyűlései

i vt gk bn la

1973. január 6.

a hét végén országszerte megkezdődtek a munkásörök ünnepélyes egységgyűlései. a tanácskozásokon a parancsnokok beszámolnak az elmúlt év kiképzési és szolgálati eredményeiről, a végzett munkáról és megjelölik a további feladatokat. az ünnepi gyűléseken az egységek legjobbjai kapják meg a kiváló munkásör, illetve kiváló parancsnok jelvényt, az 5-10-15 év óta szolgálatot teljesítőket pedig a munkásör emlékjelvényt, illetőleg szolgálati érdemérmét. az idősebbek közül azok, akik már hosszabb ideje teljesítették pártmegbízatásukat a munkásörségben, többen leszerelnek vagy tartalékállományba kerülnek. helyükbe fiatalok lépnek, akik - naponapos előképzés után - az egységgyűléseken tesznek ünnepélyes esküt, hogy mindenkor becsülettel teljesítik a nép hatalmának, az ország rendjének, védelmében hűvük háruló kötelezettségeket.

szombaton délelőtt tartotta ünnepi egységgyűlését angyalföldön a „fémmunkás”, művelődési házban a xiii. kerületi kilián györgy munkásörzászlóalj. délután az óbudai hajógyár kulturtermeiben a iii. kerületi munkásörök rendeztek ünnepi egységgyűlést, amelyen vietnami vendégek is részt vettek: a vietnami demokratikus köztársaság, illetve a dél-vietnami köztársaság magyarországi nagykövetségének képviselői./mti/

--

bb 53. a belpolitikai hírek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

ny la

1973. január 6.

41. meghalt berderics daniel rendőrezredes
42. jugoszláv grafikai kiállítás
43. milos minics
44. galambkiállítás
45. sárréti népművészeti kiállítás
46. elutazott a vdk küldöttsége
47. árnivatal közleménye
48. sághy vilmos és buda istván nyilatkozata
49. galamokiállítás bonyhádon
50. lottó tájékoztató
51. telefondoktor
52. munkásörök egységgyűlései
53. hírjegyzék./mti/

19.00/ny

Ts/1940

--

-38-

a szerkesztőségek figyelébe!

a mai bb 1. sz. hírünk: megemlékezések .. 4. folyt. első alcíme helyesen:

szlovák szocialista köztársaság: jan rob ponican nemzeti-dijas költő, drámaíró

/mti/

--

bb 49. galambkiállítás bonyhád

bh -cz

1973. január 6.

Szombaton bonyhád galambkiállítás nyílt, amelyen bonyhád és környéke, továbbá dombóvár, pécs, mohács és kaposvár galambtenyésztői mintegy 400 dísz- és husgalambot, valamint pávát dísztyukot mutatnak be./mti/

--

bb 50. Lottótájékoztató

gk bh -cz

1973. január 6.

az 1. játékhéten öttalálatos lottószelvény nem volt. az egyes osztályokra jutó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők: négy találatot 65 fogadó ért el, nyereményük egyenként 64 791 forint. három találatot 5847 fogadó ért el, nyereményük egyenként 360 forint. a kéttalálatos szelvények száma 169 105 darab, ezekre egyenként 16 forintot fizetnek./mti/

--

bb 51. az öregekhez szól a jövő héten a telefondoktor

i vt gk bh la

1973. január 6.

Január 8. és 14. között az idősebb korosztályba tartozókhoz szól a telefondoktor. érinti az öregkorban gyakori panaszokat, a korrall járó sajátos tüneteket. beszél arról is, melyek a szép, nyugalmas öregség legfőbb feltételei, tanácsokat ad ezek biztosításához, a helyes, célszerű életmódra./mti/

--

- 37 -

16.00 bh

16.16²⁰

bb 54. időjárásjelentés

gg/ny la

1973. január 6.

a meteorológiai intézet jelenti január 6-án, szombaton este 19 órakor:

párás, ködös idő

változóan felhős, párás, főként reggel többfelé ködös idő. helyenként ónos ködszítálás, zuzmaraképződés. gyenge, napközben kissé élénkebb, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: a tartósan ködös helyeken kevéssel minusz 1 fok alatt, máshol minusz 1- plusz 3 fok között./mti/

--

bb 55. halálos hév-gázolás

i ms/gg/ny la

1973. január 6.

Szombaton délelőtt negyed tizenkettőkor az árpád hid és a filatori-gát közötti hév pályatesten egy szerelvény elütött egy körülbelül 70 éves ismeretlen nőt, aki a helyszínen meghalt./mti/

--

bb 56. vezetékhiba miatt szünetelt a villamosforgalom a kőbányai uton

i ms/gg/ny la

1973. január 6.

Szombaton délután háromnegyed három órakor a kőbányai uton leszakadt a villamos ugynevezett munkavezetéke. emiatt háromnegyed óráig szünetelt a 13-as, a 28-as és a 36-os villamosok forgalma./mti/

--

19.45/ny

-39-

20²⁰

bb 57. közlekedési balesetek

i ms gg bh la

1973. január 6.

az ut- és forgalmi viszonyokhoz képest tulságos sebességgel vezette autóbuszát kocsis antal gépkocsivezető. a jármű ennek következtében a XIX. kerületben a Bajcsy Zsilinszky tér és a posta köz sarkánál megcsuszott és elütötte a járdán várakozó fejtes béla 67 éves nyugdíjast, aki súlyos sérüléssel került kórházba.

hasonló okból csuszott át köteles istván budakeszi kőműves kisiparos személygépkocsija a Lenel uton a menetirány szerinti baloldalra, és ott előbb egy mozgó személygépkocsival ütközött össze, majd nekiment egy álló autónak. köteles és a másik személygépkocsi vezetője könnyű, annak utasa, a 67 éves bóta zsigmondné súlyos sérülést szenvedett.

mátyás andor energetikus a batthyány téri metróállomás előtt elmulasztotta a kötelező megállást és elütötte a 70 éves özvegy balog sándornét, akit a mentők súlyos sérüléssel szállítottak kórházba.

a rendőrség mindhárom vezető ellen eljárást indított.

figyelmetlenül ment át a bécsi uton kiss barnabás segéd munkás. egy tehergépkocsi elütötte. sérülése súlyos.

eredics károly műszaki ügyintéző az általa vezetett tehergépkocsival a széchenyi rakpart és a jászai mari téri lejáró kereszteződésében nem adta meg az elsőbbséget egy másik tehergépkocsinak. az összeütközés következtében eredics könnyű utasa, kopasz csaba műszaki ügyintéző pedig súlyos sérülést szenvedett, mindkettőjüket kórházba szállították. /mti/

--

bb 58. a belpolitikai hírek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

szb la

1973. január 6.

54. időjárásjelentés
55. hégázolás
56. vezetékhiba
57. közlekedési balesetek
58. hírijegyzék.
/mti/

--

21.03/szb

-40-

2105

- v é g e -

0

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. január 7.

bb.1. milyen volt a diósgyőri vasgyár munkásságának művelődése a századforduló idején? - érdekes összeállítás korabeli dokumentumok alapján

vid/a fm/a/-cz

1973. január 7

a diósgyőri munkások művelődéséről tizenöt évi munkával értékes és már feledésbe merült dokumentumokat gyűjtött össze Kovács György, a miskolci római sándor megyei művelődési központ igazgatója. több ezer jegyzőkönyv, korabeli fotók, plakátok, egykori napilapok és a kulturális munkában résztvevő személyek visszaemlékezései alapján összeállította a diósgyőri munkásművelődés kezdeti időszakának, az 1885-től a tanácsköztársaság kikiáltásáig terjedő harmincöt évről a történetét.

a több mint háromszáz oldalas mű - amely százhatvan reprodukciót is tartalmaz, - ötven fejezetben tárgyalja többek között a dalárda, a színjátszás, a könyvtár és a mozi, mint az egykori munkásművelődés formáinak kialakulását, fejlődését - beleértve az akkori gazdasági-társadalmi-politikai viszonyokba.

az összeállítás egyik érdekes fejezete a már lebontott ugynevezett vasgyári, lovarda, története. a hatalmas csarnokszerű épület kétezer személyes étteremnek készült, s azt 1895-ben vette gondozásába a munkásokat tömörítő jószerencse- és önképzőkör, s ez szolgálta több mint hetven évig a diósgyőri vasgyár munkásainak művelődését. a diósgyőri munkás színjátszók először 1894-ben mutatkoztak be a közönségnek tóni kálmán, az ördög párnája, című darabjával. a fennmaradt dokumentumok bizonyítják, hogy a színjátszók kivétel nélkül vasgyári munkások, géplakatosok, villanyszerelők és tanoncok voltak. nevük később, az 1917-es nagy diósgyőri sztrájk résztvevői között szintúgy szerepel, mint a vöröshadsereg katonái, illetve a direktórium tagjai között.

/folyt.köv./

9.35/a

Tóth 20

- 1 -